

Werk preventief aan de voorkant

Multidisciplinair vroeghulp bieden bij een vermoeden van ontwikkelings- en gedragsproblemen heeft ontegenzeggelijk meerwaarde. Dit kan zwaardere zorg verminderen en wellicht zelfs voorkomen. De praktijk wijst uit dat Integrale Vroeghulp werkt. Maar er is meer uit te halen.

Lieke van der Meulen

Met Integrale Vroeghulp is jarenlang kennis opgebouwd in het bieden van vroegtijdige preventieve zorg. Niet alleen vroegsignalering, maar juist het integraal werken en de focus op preventie vormen dé meerwaarde (zie kader). Veel gemeenten onderkennen inmiddels het belang van deze specialistische expertise aan de voorkant van de zorgketen.

Preventie aan de voorkant

Toch is op dit gebied nog een wereld te winnen. De ontwikkelgebieden zoals cognitie, sociaal-emotioneel, motoriek en spraaktaalontwikkeling zijn op jonge leeftijd nog erg in elkaar verweven. Bij zorgen over de ontwikkeling van een kind is het daardoor moeilijk vast te stellen wat er precies aan de hand is. Maar ook wat het kind en ouders nodig hebben, zodat het kind zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen.

‘Met specialistische expertise aan de voorkant is een wereld te winnen’

Een antwoord op deze complexe, meevoudige ontwikkelvragen vraagt een combinatie van deskundigheid op allerlei gebied. Denk aan (ortho)pedagogiek, fysiotherapie, logopedie, revalidatie, kindergeneeskunde en ouderschap. De multidisciplinaire kennis is slechts in een beperkte periode nodig, maar moet wel in een vroeg stadium beschikbaar zijn. En juist dan hebben ouders van kwetsbare jonge kinderen moeite om de weg naar passende hulp te vinden.

Dat heeft, naast onbekendheid, onder meer te maken met de grote diversiteit aan wijkteams in de gemeenten. Jammer, want het niet tijdig signaleren en aanpakken van de problemen levert grote risico's op. Zo kan de ontwikkeling stagneren en kunnen gedragsproblemen verergeren, met als gevolg dat de kinderen later in zwaardere zorg nodig hebben.

Veelvoudig rendement

Preventie aan de voorkant heeft nog meer voordelen. De ervaring leert namelijk dat vroeghulp bij jonge kinderen dient als een financiële hefboom. Met een beperkte investering wordt een veelvoud aan inzet en samenhang gemobiliseerd binnen en buiten het gemeentelijk domein. Vroege herkenning van wat er aan de hand is voorkomt zo niet alleen een zoektocht van bezorgde ouders, maar ook ernstigere problemen. Dit kan

Kernelementen

Integrale Vroeghulp betekent dat ouders de regie in handen hebben: hun vragen en ondersteuningsbehoeften zijn leidend. Er is voor hen één herkenbaar loket voor expertise jonge kind en vroeghulp, al dan niet gecombineerd met (sociale) wijkteams of JGZ. Dit loket biedt toegang tot passende voorzieningen voor zowel kind als gezin. De werkwijze is in het verlengde van de landelijke richtlijnen JGZ en Jeugdhulp. De wachttijden zijn beperkt, onderzoeken worden niet onnodig herhaald en alle partners maken gebruik van inzichten die in een eerder stadium zijn opgebouwd. Bovendien kennen de partners elkaar en is het duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is.

intensieve hulp op termijn voorkomen. Over de gehele linie maakt deze benadering bovendien de kansen en mogelijkheden voor kinderen om actief deel te nemen aan de maatschappij, zo groot mogelijk. En – niet onbelangrijk – worden de kosten op de langere termijn verlaagd.

De realiteit is echter dat ouders van kinderen met meervoudige ontwikkelings- of gedragsproblemen vaak op menige zorgdeur moeten kloppen voordat er een diagnose of behandelplan volgt. Dit blijkt ook uit de evaluatie van de Jeugdwet.

Regionaal budget

Om deze situatie te veranderen, is het in eerste instantie van belang om een samenhangend plan voor het hele gezin op te stellen. Daarnaast moet de hulp snel en efficiënt worden geboden. Deze twee stappen vragen om een

‘Vroeghulp bij jonge kinderen dient als financiële hefboom’

domeinoverstijgende samenwerking. De benodigde specialismen ontbreken vaak op gemeentelijk niveau. Dit betekent dat er nauwe samenwerking is vereist tussen organisaties en gemeenten. In de praktijk geeft dit weleens frictie.

Daarom roepen wij gemeenten op om gezamenlijk budget vrij te maken voor Integrale Vroeghulp. Het is immers hún verantwoordelijkheid om ook aan de voorkant van de keten invulling te

geven aan de zorg voor het jonge kind. Met een regionaal budget kunnen zij collectief een landelijk dekkend netwerk opzetten. ●

Kijk voor meer informatie op:
integralevroeghulp.nl

auteursinformatie

Lieke van der Meulen
(lvandermeulen@ncj.nl) is landelijk adviseur Integrale Vroeghulp.